

ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ВИКЛАДАЧІВ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС — ОДИН ІЗ ПРИНЦИПІВ РЕАЛІЗАЦІЇ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

Українська вища освіта за цілим рядом формальних і неформальних ознак має вагомі підстави для вступу в Болонську співдружність. Вона має величезний досвід підготовки фахівців, розвинену матеріально-технічну базу, величезний інтелектуальний потенціал професорсько-викладацького складу, вагомими є досягнення у методичному забезпеченні навчального процесу.

Але ми ще не можемо стверджувати, що наша освіта в цілому і економічна зокрема має всі підстави для вступу в Болонську співдружність. Ми поки що не досягли європейських стандартів в освіті, що ускладнює приєднання до Болонського процесу. Останньому також не сприяє занепад наукової роботи, яка є одним із принципів реалізації Болонської декларації. Наукова робота викладачів — це одне із «вузьких місць» у нашій економічній освіті. І на це необхідно звернути особливу увагу, використовуючи досвід європейських країн.

У західних університетах середнього рівня важко знайти професора, який читає основні курси і не є активним дослідником, не друкується в провідних журналах світу. Тому, якщо ми застосуємо до деяких наших керівників курсів західні підходи стосовно участі в наукових дослідженнях, то прийдемо до невтішного висновку: значну частку дисциплін у наших вищих навчальних закладах викладають скоріше викладачі-методисти, а не викладачі-дослідники. Це підкреслює проф. Колот А. М., проректор з навчальної роботи КНЕУ. Над цим необхідно працювати, тому що сьогоднішні недоліки у науковій роботі викладача — це його завтрашні провали у педагогічній роботі.

Зауважимо, що в Київському національному економічному університеті створені певні умови для активізації участі викладачів у науковій роботі. Зокрема, це виконання науково-дослідних робіт за рахунок власних коштів університету і за рахунок коштів Міністерства освіти і науки України. Ректорат бере на себе не тільки витрати по виданню індивідуальних і колективних монографій, а й стимулює викладачів-авторів наукових робіт. Цей на-

прямою роботи ректорату по стимулюванню наукової роботи викладачів необхідно всіляко розвивати.

В той же час необхідно підкреслити, що наукова робота в основному тримається на викладачах-ентузіастах, для яких наукова робота є невід'ємною частиною навчального процесу.

Розвиток наукових досліджень викладачів можна показати на прикладі кафедри політичної економії обліково-економічних факультетів, де і працює автор на посаді професора. Кафедра активно виконує держбюджетну тему «Теоретичні проблеми становлення нової економічної системи в Україні». Окрім того, члени кафедри (професори Кривенко К. Т., Фукс А. Е., доц. Дем'янчук О. О.) в 2004 році завершили виконання науково-дослідної роботи «Закономірності та особливості еволюції відносин власності в перехідній економіці України». Результати наукового дослідження реалізовані при написанні монографій, статей, у виступах на науково-практичних конференціях, при підготовці навчальних посібників, навчальному процесі. В 2003 році колектив кафедри підготував навчальний посібник з політичної економії для самостійного вивчення дисципліни обсягом 24,0 друк. арк.

Основними напрямками наукових досліджень автора цих тез є: проблеми оновлення основного капіталу та підвищення його ефективності, відтворення національного багатства, розвиток сучасної амортизаційної політики, активізація інвестиційно-інноваційної діяльності, економічне зростання, роздержавлення і приватизація власності, тіньова економіка та легалізація тіньових капіталів, перехідна економіка України.

Автор має понад 140 науково-методичних праць. Активно друкується в наукових фахових виданнях університету, а також приймає участь в міжнародних та українських науково-практичних конференціях.

Автор широко використовує досягнення наукової роботи в навчальному процесі, що підвищує науковий рівень і проблемний характер лекційних і семінарських занять з курсу політичної економії.

Для активізації наукової роботи викладачів, на наш погляд, необхідно працювати над проблемою забезпечення її подальшого фінансування.

Вважаємо, що вже настав час коли наші вищі навчальні заклади поряд з вирішенням проблем матеріального заохочення викладачів мають все більше власних коштів спрямовувати на наукові розробки.